

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: anezka.pribenska@soc.cas.cz

Ochota přijmout zaměstnání – červen 2013

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v13-06</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>3. – 10. 6. 2013</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1023</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>EU.30</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>10. července 2013</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Anežka Přiběnská</i>

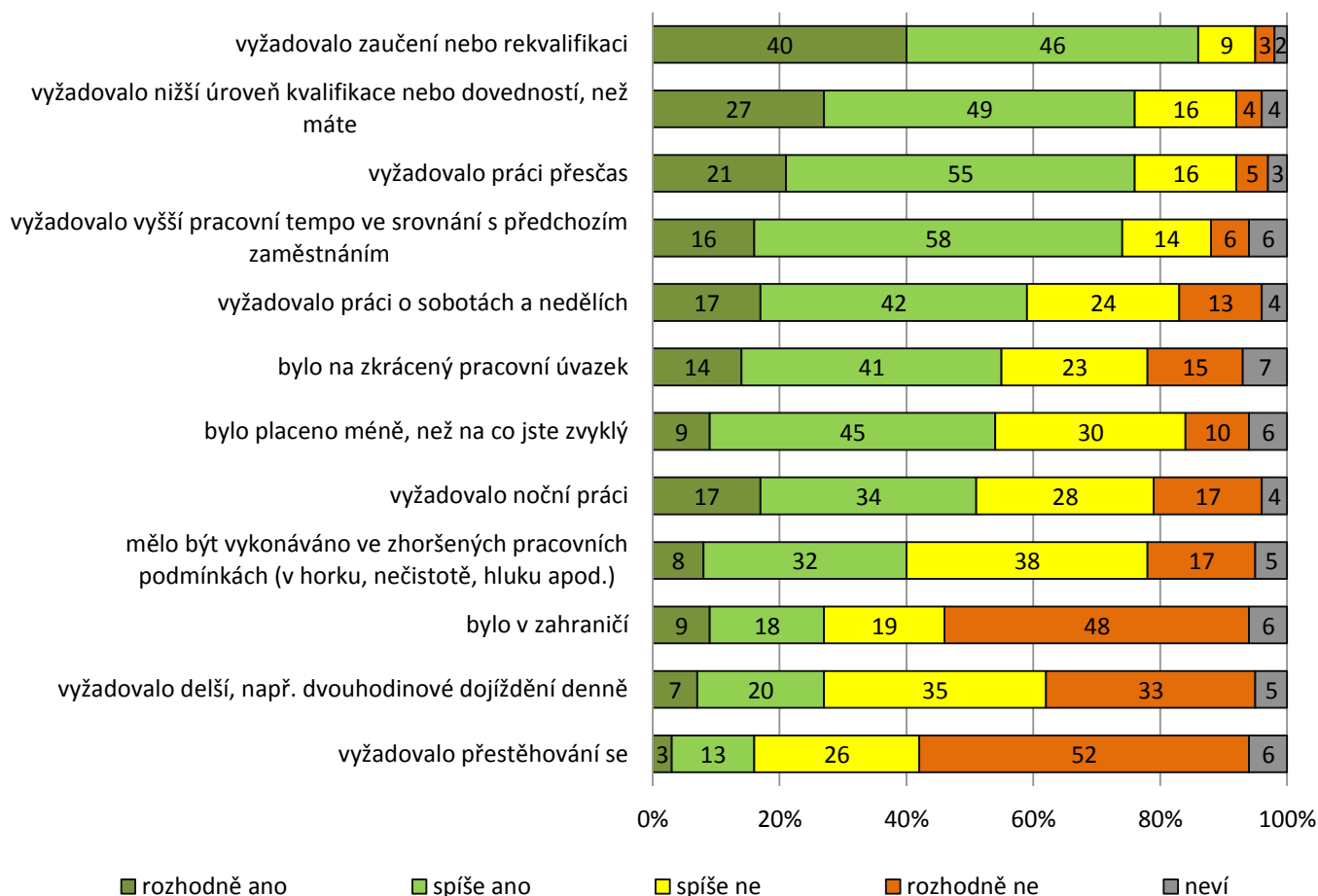
V rámci červnového výzkumu položilo CVVM respondentům otázku, zda by v případě nezaměstnanosti přijali zaměstnání vyžadující jisté ústupky, např. práci přesčas, v noci nebo o víkendech či vyšší pracovní tempo.¹

Výsledky zachycené v grafu 1 ukazují, že relativně nejmenší překážky pro přijetí eventuální pracovní nabídky představují potřeba zaučení nebo rekvalifikace (celkem 86 % by s přijetím takového zaměstnání souhlasilo, 12 % nikoliv), případný sestup v kvalifikační úrovni vykonávané práce (76 % : 20 %), práce přesčas (76 % : 21 %) a zvýšené pracovní tempo (74 % : 20 %). Pro nadpoloviční většinu dotázaných, kteří se k této otázce vyslovili, by byla přijatelná také práce o víkendech (59 % : 37 %), práce na zkrácený pracovní úvazek (55 % : 38 %), hůře placené zaměstnání (54 % : 40 %) a také práce v noci (51 % : 45 %).

¹ Znění otázky: „Přijal byste v případě nezaměstnanosti zaměstnání, které by...(viz tabulky 1 a 2).“

U všech ostatních uvažovaných podmínek spojených s přijetím nového zaměstnání více či méně převažoval nesouhlas. Dvě pětiny respondentů, kterých se potenciálně hledání práce týká, by byly ochotny přijmout práci ve zhoršených pracovních podmínkách (40 % : 55 %) a jen zhruba čtvrtina by přijala pravidelné delší dojíždění za prací (27 % : 68 %) či práci v zahraničí (27 % : 67 %). Nejméně přijatelným se z pohledu české veřejnosti v současné době jeví stěhování se za prací, které by byla ochotna podstoupit jen asi šestina dotázaných (16 % : 78 %).

Graf 1: Přijal byste zaměstnání, které by...? (v %)

Pozn.: Položky jsou řazeny sestupně podle součtu odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“. Nejsou zahrnuti respondenti, kteří sami spontánně uvedli, že se jich příslušná otázka netýká (tj. aktuálně nejsou účastníky trhu práce, např. nepracující studenti, nepracující důchodci apod.).

Rozdíly v názorech podle sociodemografických charakteristik se projevily u jednotlivých šetřených položek různě.

Práci v noci a zaměstnání, jež by vyžadovalo nižší úroveň kvalifikace a snášení zhoršených pracovních podmínek, by statisticky významně méně často přijali lidé s vysokoškolským vzděláním a dobrou životní úrovní své domácnosti. Ochotněji by naopak tyto lidé pracovali v zahraničí.

Práci v zahraničí by také častěji akceptovali lidé ve věku 15 až 29 let, stejně jako práci vyžadující přestěhování.

Zaměstnání vyžadující rekvalifikaci by častěji nepřijali lidé starší 60 let, kteří by naopak ochotněji pracovali v hůře placeném zaměstnání, než jsou zvyklí.

Práci o víkendech by méně často akceptovali lidé ve věku 30 až 44 let, ale méně než ostatním by jim vadilo vyšší pracovní tempo. Naopak lidé starší 60 let častěji volili odpověď, že by zaměstnání, které by vyžadovalo zvýšené pracovní tempo, nepřijali.

Zhoršení pracovních podmínek, práci v noci i o víkendech a práci vyžadující stěhování nebo práci v zahraničí by byli ochotni akceptovat častěji muži než ženy. Zkrácený úvazek by naopak častěji vyhovoval ženám.

Tabulka 1: Přijal byste zaměstnání, které by ...? (časové srovnání v %)

	V/03	V/04	V/05	IX/06	VI/08	IX/10	VI/11	VI/12	VI/13
vyžadovalo zaučení nebo rekvalifikaci	80	79	84	81	80	87	87	91	86
vyžadovalo nižší úroveň kvalifikace nebo dovedností, než máte	57	59	64	61	59	72	76	76	77
vyžadovalo práci přesčas	68	69	74	74	66	76	75	79	76
vyžadovalo vyšší pracovní tempo ve srovnání s předchozím zaměstnáním	68	66	69	68	60	74	74	76	74
vyžadovalo práci o sobotách a nedělích	49	47	54	55	43	58	60	65	59
bylo na zkrácený pracovní úvazek	37	42	46	34	33	50	49	58	55
bylo placeno méně, než na co jste zvyklí	25	30	33	32	23	48	48	57	54
vyžadovalo noční práci	39	39	45	45	33	49	52	54	51
mělo být vykonáváno ve zhoršených pracovních podmínkách	20	22	25	25	22	34	37	39	40
vyžadovalo delší, např. dvouhodinové dojíždění denně	20	20	24	21	17	24	25	23	27
bylo v zahraničí	31	28	31	22	18	23	27	25	27
vyžadovalo přestěhování se	18	16	18	12	10	13	16	16	16

Pozn.: V tabulce jsou uvedeny součty procentuálních podílů odpovědí „rozhodně ano“ a „spíše ano“ (přijal by práci za uvedených podmínek). Nejsou zahrnuti respondenti, kteří sami spontánně uvedli, že se jich příslušná otázka netýká.

Tabulka 1 ukazuje časový vývoj ochoty přijmout zaměstnání za různých podmínek. Vyplývá z ní, že oproti loňskému roku se u většiny položek výrazně nezměnil podíl respondentů, kteří příslušnou podmínku označili za přijatelnou. Změna za hranicí statistické chyby nastala pouze u podmínek zaučení nebo rekvalifikace a práce o víkendech, u nichž se snížil podíl lidí ochotných tyto podmínky přijmout o 5, resp. 6 procentních bodů. Naopak podíl lidí, kteří by byli ochotni podstoupit delší dojíždění, se zvýšil o 4 procentní body. Obecně tedy ochota českých občanů udělat pro získání práce v případě nezaměstnanosti určité ústupky zůstává na podobné úrovni jako v loňském roce, a byl tak zastaven trend zvyšování podílu respondentů ochotných přijmout většinu jmenovaných podmínek, který jsme zaznamenali v letech 2008 až 2012.